

Vergaderjaar 2009–2010

21 501-34

Raad voor Onderwijs, Jeugdzaken en Cultuur

Nr. 129

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 oktober 2009

Hierbij zend ik u in een aparte brief de antwoorden op de vragen van de leden van de vaste Kamercommissie van OCW in het kader van het schriftelijk overleg over de Informele Raad voor Onderwijs, Jeugd en Cultuur van 23 en 24 september 2009 (Kamerstuk 21 501-34, nr. 130). Bij deze brief is het verslag van deze Informele Raad bijgevoegd.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
R. H. A. Plasterk

Verslag Informele OJC-Raad Göteborg – 23 en 24 september 2009

Op de agenda van de Informele Raad van 23 en 24 september stond de rol van leraren en schoolleiderschap. Bij deze Informele Raad waren delegaties aanwezig uit de lidstaten van de Europese Unie (inclusies de kandidaat-lidstaten) en de lidstaten van de Europese Vrijhandelsassociatie.

Alle aanwezigen bij deze Raad waren het erover eens dat de motivatie, vaardigheden en competenties van leraren, evenals de kwaliteit van het schoolleiderschap, sleutelfactoren zijn in het bereiken van schoolresultaten van hoge kwaliteit.

Vanuit Nederland werd ingebracht dat de onderwijssector in sterke mate geconfronteerd zal worden met de gevolgen van de vergrijzing, terwijl er al een tekort is aan kwalitatief goede, bekwame leraren. Om die reden is de aanpak van het lerarentekort en het versterken van de kwaliteit en de aantrekkelijkheid van het beroep, een prioriteit voor het onderwijsbeleid. Er is stilgestaan bij het feit dat begeleiding van beginnende leraren al begint tijdens de opleiding, en in navolging hierop eveneens tijdens het lesgeven aandacht krijgt. Daarnaast werd onder de aandacht gebracht dat begeleiding van beginnende leraren in Nederland primair een zaak is van werkgevers en werknemers, en dat er derhalve veel verschillende aanpakken bestaan, waarvoor binnen de lump sum specifieke middelen ter beschikking worden gesteld.

Aangaande schoolleiderschap is duidelijk gemaakt dat in Nederland een goed onderscheid gemaakt moet worden tussen de rollen van de schoolbesturen en de schoolhoofden. Het inzetten van middelen om de kwaliteit van onderwijs te versterken, betreft ook de verantwoordelijkheid voor goed personeelsbeleid, een open en aantrekkelijke werksfeer en goede carrièrevooruitzichten voor leraren. Goed schoolleiderschap is cruciaal voor de prestaties van een school. De afspraken met sociale partners om het leiderschap van schoolhoofden te versterken en het beroep aantrekkelijker te maken zijn in dit verband toegelicht. Daarnaast is ingegaan op de opleidingsprogramma voor nieuwe schoolleiders die van buiten het onderwijs komen. Binnen dit opleidingsprogramma is aandacht voor het leiden van het onderwijskundig debat en de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. Ook initiatieven als academische pabo's leiden studenten op in het voeren van het onderwijskundig debat. Tenslotte is uiteengezet dat in Nederland steeds meer schoolhoofden zich aangaande de administratieve taken primair kunnen richten op de dagelijkse personeelszaken en het volgen van de individuele leerlingprestaties.

Minister Björklund (Zweden) vatte de Informele Raad samen met de volgende conclusies :

1. De introductie van arrangementen om te verzekeren dat iedere beginnende leraar toegang heeft tot een effectief inductieprogramma gedurende de eerste baan, moet gestimuleerd worden.
2. Er moet steun verleend worden aan de oprichting van een Europees netwerk voor de voortdurende professionele ontwikkeling van leraren en schoolleiders, met als doelen het gemeenschappelijk leren tussen leraren evenals het coördineren van onderzoek en analyse en het verspreiden van wetenschappelijk bewijs en goede praktijken.
3. Leraren moeten aangemoedigd worden om gebruik te maken van bestaande mobiliteits-mogelijkheden binnen het EU Leven lang leren programma en de relevante nationale programma's voor de ontwikkeling van leraren en voor uitwisseling en plaatsingen in het buitenland.

4. Er moeten voorzieningen zijn van hoge kwaliteit om alle schoolleiders in staat te stellen de vaardigheden te ontwikkelen met als doel het leren in school te faciliteren, zowel voor leraren als voor leerlingen.
5. Er bestaat steun voor de inrichting van een Europese arena voor de uitwisseling van onderzoeksresultaten («evidence») en goede beleidspraktijken over de professionele ontwikkeling van leraren en schoolleiders.
6. De Europese Commissie wordt verzocht om in het kader van de open methode van coördinatie voorstellen te doen voor het verbreden en verdiepen van de vrijwillige samenwerking op het terrein van de professionele ontwikkeling van leraren.